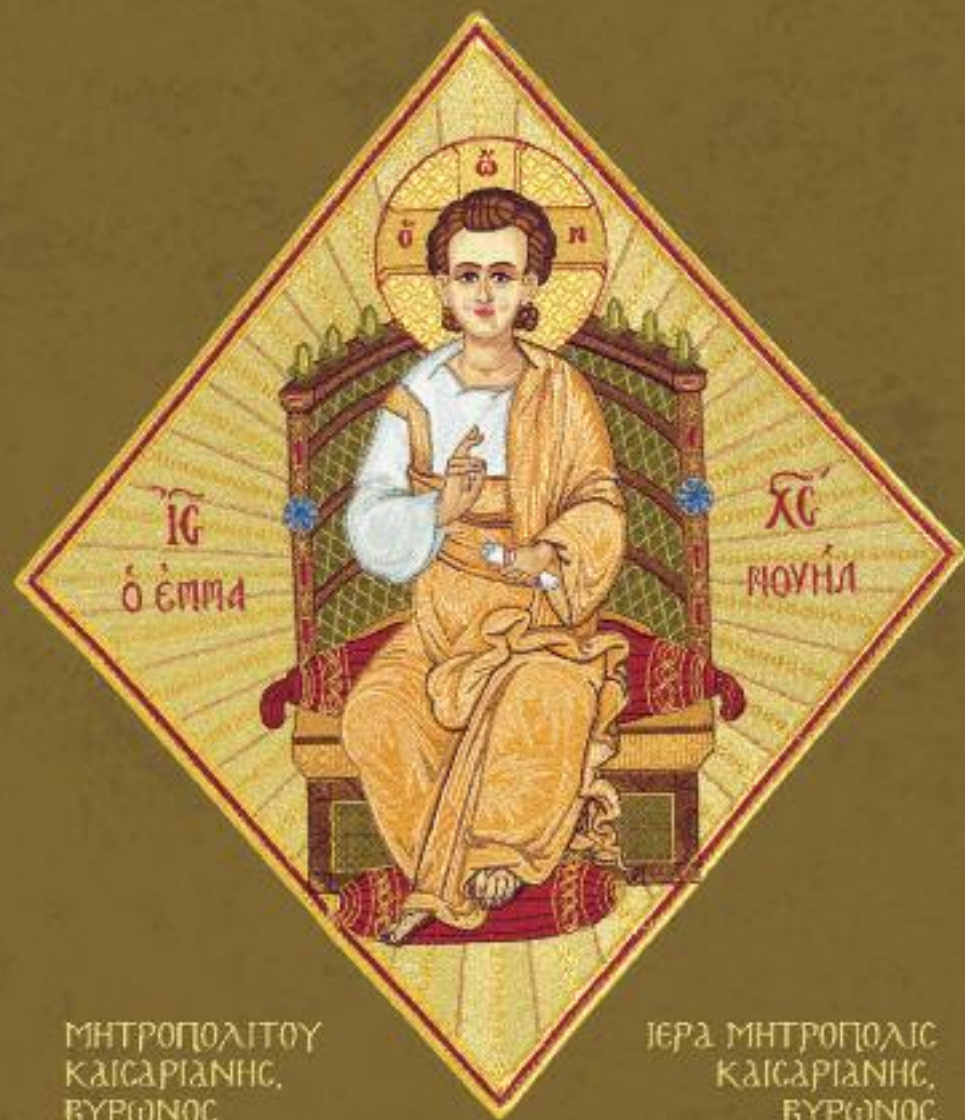

ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΖΕΝΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΟ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ,
ΒΥΡΩΝΟΣ
ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ,
ΒΥΡΩΝΟΣ
ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2011

ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΞΕΝΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΟ

Κείμενα:

Μητροπολίτου Καισαριανής, Βύρωνος καί Ύμηττου
Δανιήλ

Σειρά:

«Χριστολογικά» αριθμ. 31

Copyright:

Γερά Μητρόπολις Καισαριανής, Βύρωνος καί Ύμηττου
Λεωφόρος Φορμίωνος 83, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανή

Τηλ.: 210.72.24.123

www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-53-8

Ἑκδοτική Παραγωγή

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Ἀρβυλάς 12 16, 116 36 Ἀθήνα

Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.0113

www.epitafios.gr • e-mail: info@epitafios.gr

Μυστήριο ξένο και παράδοξο

του Μητροπολίτου Καισαριανῆς,
Βύρωνος και Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

*«Ἰδοὺ ἡ παρθένος θά συλλάβει καί θά γεννήσει Υἱόν
καί θά κληθεῖ τό ὄνομα Αὐτοῦ Ἐμμανουήλ» (Ἡσαΐου ζ' 14).*

Μέ τήν γέννηση τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἄρχισε νά πραγματοποιεῖται τό λυτρωτικό σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά τούς ἀνθρώπους. Αὐτό τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά τήν σωτηρία μας ἀποκαλεῖται «οἰκονομία τοῦ Θεοῦ». Ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἶναι «τό μυστήριον τό ἀποκεκρυμμένον ἀπό τῶν αἰώνων καί ἀπό τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεός γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστός ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης» (Πρὸς Κολοσσαεῖς α' 26-27).

Δηλαδή: «Αὐτό τό λυτρωτικό σχέδιο εἶναι τό μυστήριο πού, κρυμμένο γιά αἰῶνες καί γενιές ὀλόκληρες, φανερώθηκε τώρα στους πιστούς. Σ' αὐτούς δέλησε ὁ Θεός νά κάνει γνωστό πόσο πλούσιο κι ἔνδοξο εἶναι τό μυστήριο αὐτό, πού ἐκτείνεται καί στους εἰδωλολάτρες. Καί τό μυστήριο αὐτό δέν εἶναι ἄλλο παρά ὁ Χριστός, πού βρίσκεται ἀνάμεσά σας καί ἀποτελεῖ τήν ἐλπίδα τῆς συμμετοχῆς σας στή μελλοντική δόξα».

Αὐτό τό μυστήριο ἐορτάζουν μέ εὐλάβεια καί χαρά πνευματική οἱ πιστοί. Αὐτό τό μυστήριο διηγεῖται καί κηρύττει ἡ Ἐκκλησία μέ τούς ὕμνους καί τά ἱερά κείμε-

νά Της. Γι' αυτό τό μυστήριο πανηγυρίζουν ἄγγελοι στόν οὐρανό καί ἄνθρωποι στή γῆ. Σ' αὐτή τήν ἑορτή ἑορτάζει ὅλη ἡ δημιουργία ὄρατή καί ἀόρατη, τά ἐπίγεια καί τά οὐράνια:

«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ
τό παρὸν μυστήριον ἐκδιηγούμενοι».

(Ιδιόμελο ἐσπέριο στιχηρό τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων)

Γιά τήν σημασία τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διδάσκει ὁ ἅγιος Πατέρας μας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος:

«Θεός ἐπὶ γῆς, ἄνθρωπος ἐν οὐρανῷ· καί πάντα ἀναμίξ ἐγένετο, ἄγγελοι συνεχόρευον ἀνθρώποις, ἄνθρωποι τοῖς ἀγγέλοις ἐκοινωνοῦν, καί ταῖς ἄλλαις ταῖς ἄνω δυνάμεσι· καί ἦν ἰδεῖν τὸν χρόνιον λυθέντα πόλεμον, καί καταλλαγὰς Θεοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν γεγενημένης φύσιν, διάβολον αἰσχυρόμενον, δαίμονας δραπετεύοντας, θάνατον λελυμένον, παράδεισον ἀνοιγόμενον, κατάρα ἠφανισμένην, ἁμαρτίαν ἐκποδὼν γεγενημένην, πλάνην ἀπεληλαμένην, ἀλήθειαν ἐπανελθοῦσαν, τῆς εὐσεβείας τὸν λόγον πανταχοῦ κατασπειρόμενον καί κομῶντα, τὴν τῶν ἄνω πολιτείαν ἐπὶ τῆς γῆς πεφυτευμένην, μετὰ ἀδείας τὰς δυνάμεις ἐκείνας ὀμιλούσας ἡμῖν, καί τῇ γῇ συνεχῶς ἀγγέλους ἐπιχωριάζοντας, καί πολλὴν ὑπὲρ τῶν μελλόντων τὴν ἐλπίδα οὐσαν» (Στό Ματθαῖον ὁμιλία Α', 2-P.G. 57, 15-16).

Δηλαδή: «Ο Θεός στή γῆ, ὁ ἄνθρωπος στόν οὐρανό. Κι ὅλα εἶχαν ἀναμιχθεῖ, οἱ ἄγγελοι χόρευαν κι ἔψαλλαν μαζί μέ τούς ἀνθρώπους, οἱ ἄνθρωποι ἐπικοινωνοῦσαν μέ τούς ἀγγέλους καί μέ τίς οὐράνιες δυνάμεις.

Καί μποροῦσες νά ἰδεῖς, ὅτι καταργήθηκε ὁ πολυχρόνιος πόλεμος καί ὅτι εἶχε γίνει συμφιλίωση τοῦ Θεοῦ μέ ἐμάς τούς ἀνθρώπους, τό διάβολο καταντροπιασμένο,

τούς δαίμονες νά δραπετεύουν, τό θάνατο νά ἔχει καταρρηθεῖ, τόν παράδεισο νά ἀνοίγεται, τήν κατάρρα νά ἔχει ἐξαφανιστεῖ, τήν πλάνη νά ἔχει ἐκδιωχθεῖ, τήν ἀλήθεια νά ἔχει ἐπανέλθει, τόν λόγο τῆς εὐσέβειας νά σπείρεται παντοῦ καί νά ἀκμάζει, τήν πολιτεία τοῦ οὐρανοῦ νά ἔχει ἐγκατασταθεῖ στή γῆ, τίς οὐράνιες δυνάμεις νά συναναστρέφονται ἐλεύθερα ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους, τούς ἀγγέλους νά ἐπισκέπτονται συνεχῶς τή γῆ καί νά ὑπάρχει μεγάλη ἐλπίδα γιά τήν μέλλουσα ζωή».

Μαζί μέ τούς ποιμένες «ἄς πᾶμε λοιπόν ὡς τήν Βηθλεέμ νά δοῦμε αὐτά πού ἔκανε γνωστά ὁ Κύριος» (Λουκᾶ β' 15).

Μαζί μέ τούς μάγους ἄς προσκυνήσουμε τό Παιδί (Ματθαίου β' 11).

Ἡ πίστη στόν ζωντανό καί ἀληθινό Θεό μᾶς δίνει τό δικαίωμα ν' ἀπαιτήσουμε καί μεῖς μερίδα σ' Αὐτόν. Μποροῦμε νά ψάλλουμε «Χριστός γεννᾶται δοξάσατε» ἀφοῦ «παιδίον γεννήθηκε σέ μᾶς Υἱός δόθηκε σέ μᾶς»

(Ἡσαΐου θ' 6)

Ἄς λατρεύσουμε καί ἄς θαυμάσουμε.

1. Τήν θαυματουργική γέννησή Του. Ἦταν πρωτόκουστο καί δέν ξανάγινε ποτέ τό νά συλλάβει μία παρθένος κόρη καί νά γεννήσει Υἱό. Ἡ πρώτη ἀναγγελία τοῦ γεγονότος ἀπό τόν Θεό ἀμέσως μετά τήν παρακοή τῶν Πρωτοπλάστων ἀνέφερε, ὅτι τό «σπέρμα τῆς γυναικός» (Γενέσεως γ' 16) θά συνέτριβε τόν δόλιο ἐχθρό τῶν ἀνθρώπων. Ἐφ' ὅσον ἡ παράτολμη γυναίκα παρέσυρε τούς ἀνθρώπους πρὸς τήν ἁμαρτία καί τούς ὀδήγησε ἐκτός τοῦ Παραδείσου, αὐτή καί μόνο αὐτή, γυναίκα δηλαδή πάλι εἰσάγει Ἐκεῖνον πού κέρδισε τόν Παράδεισο καί μᾶς εἰσήγαγε σ' αὐτόν.

Ὁ Σωτήρας μας ἦταν ἀληθινός ἄνθρωπος, ἦταν ὁμως κι ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γεννήθηκε ἀπὸ Παρθένο μητέρα, χωρὶς τὸ βάρος τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, πού ἔχουν ὅσοι γεννιοῦνται «ἀπὸ ἀνθρώπινη ἐπιθυμία» (Ἰωάννου α΄ 13).

Ἄς σκύψουμε μ' εὐλάβεια μπροστά στό Ἅγιο Παιδί, τοῦ Ὁποίου ἡ ἀγιότητα ξαναφέρνει τόν ἄνθρωπο στήν παλιά του δόξα κι ἄς προσευχόμαστε καί ἄς ἀγωνιζόμαστε νά «μορφωθεῖ μέσα μας» (Πρὸς Γαλάτες δ΄ 19) Αὐτός πού εἶναι «ἡ ἐλπίδα τῆς δόξας» (Πρὸς Κολοσσαεῖς α΄ 27).

2. Δέν πρέπει νά παραλείψουμε νά προσέξουμε καί τὴν ταπεινὴ μητέρα Του. Ἡ μητέρα Του ἦταν παρθένος. Δέν ἦταν πλούσια ἢ προφήτισσα ἢ μεγάλη κτηματίας.

Πράγματι οἱ πρόγονοί Της δέν ἦταν ἄσημοι, ἀφοῦ ἔρρεε στίς φλέβες τῆς αἵμα βασιλικό (Ματθαίου α΄ 1-19, Λουκᾶ α΄ 32). Οὔτε εἶχε ἀσθενὴ καί ἀπαίδευτο νοῦ, ἀφοῦ μποροῦσε νά ψάλει μιά γεμάτη πνευματικότητα ὠδὴ αἴνου στόν Θεό (Λουκᾶ α΄ 46-55). Κι ὁμως πόσο ταπεινὴ ἢ θέση τῆς, πόσο φτωχὸς ἦταν ὁ ἄνθρωπος μέ τόν ὁποῖο ἦταν ἀρραβωνιασμένη καί πόσο ἄθλιο τὸ κατάλυμα πού ἔδωσαν στόν νεογέννητο Υἱό τοῦ Θεοῦ.

3. Τὴν ταπεινώσῃ Του πού ντύθηκε τὴν ἀνθρώπινη εὐτέλεια πού καθόλου δέν ἔδιξε τὴν θεία μεγαλειότητά Του. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἂν καί ἦταν Θεός ἀληθινός καί παντοδύναμος καταδέχθηκε καί ταπεινώθηκε, ἀποδεχόμενος ὅλη τὴν ἀνθρώπινη εὐτέλεια καί πτωχεία «πλούσιος ὢν ἐπτώχευσε, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε» (Πρὸς Κορινθίους Β΄ ἡ΄ 9) κηρύττει πρὸς τοὺς πιστοὺς ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Δηλαδή: «Ήταν πλούσιος κι έγινε για χάρη σας φτωχός, για να μπορέσετε έσείς με τη φτώχεια τή δική του να πλουτίσετε».

Ἡ ταπεινώσή Του αὔξησε τήν δόξα Του, ὅπως θεολογεί ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὅτι:

«Ὁ Θεός αὐτόν (δηλαδή τόν Ἰησοῦν Χριστόν) ὑπερύψωσε καί ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τό ὑπέρ πάν ὄνομα» (Πρός Φιλιππησίους β' 9).

Παραδέτουμε ἕνα τμήμα ἀπό μία ὀμιλία τῆς χρυσῆς γλώσσας τῆς Ἐκκλησίας μας τοῦ ἁγίου Πατέρα μας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου πού σχολιάζει τήν ἀπό ἀγάπη γιά τούς ἀνθρώπους ταπεινώση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιά νά ἐξυψώσει τήν ἀνθρωπίνη φύση, πού τήν παρομοιάζει μέ πόρνη γυναίκα.

«Πόρνης ἐπεθύμει ὁ Θεός; Ναι, πόρνης τῆς φύσεως ἡμετέρας λέγω. Πόρνης ἐπεθύμει ὁ Θεός; Καί ἄνθρωπος μὲν, ἐάν ἐπιθυμήσῃ πόρνης, καταδικάζεται, Θεός δὲ πόρνης ἐπιθυμεῖ; Καί πάνν. Πάλιν ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ πόρνης, ἵνα γένηται πόρνος. Θεός δὲ ἐπιθυμεῖ πόρνης, ἵνα τήν πόρνην παρθένον ἐργάσῃται ὥστε ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀνθρώπου, ἀπώλεια τῆς ἐπιθυμουμένης· ἡ δὲ ἐπιθυμία τοῦ Θεοῦ, σωτηρία τῇ ἐπιθυμουμένη. Ὁ τοσοῦτος καί τηλικούτος ἐπεθύμησε πόρνης; Καί τί; Ἴνα γένηται ὁ νυμφίος. Τί ποιεῖ; Οὐ πέμπει πρὸς αὐτήν οὐδένα τῶν δούλων, οὐ πέμπει τὸν ἄγγελον πρὸς πόρνην, οὐ πέμπει ἀρχάγγελον, οὐ πέμπει τὰ Χερουβιμ, οὐ πέμπει τὰ Σεραφίμ· ἀλλ' αὐτὸς παραγίνεται ὁ ἐρῶν. Πάλιν ἔρωτα ἀκούσας, μὴ αἰσθητὸν νόμιζε. Ἐκλεγε τὰ νοήματα ἀπὸ τῶν λέξεων, καθάπερ ἀρίστη μέλιττα ἐφιπταμένη τοῖς ἄνθεσι, καί τὸ κηρίον λαμβάνουσα, τὰς δὲ βοτάνας ἐῶσα. Ἐπεθύμησε πόρνης· καί τί ποιεῖ; Οὐκ ἀνάγει αὐτήν ἄνω οὐ γὰρ ἐβούλετο πόρνην εἰς τὸν οὐρανὸν ἀγαγεῖν, ἀλλὰ καταβαίνει αὐτὸς κάτω. Ἐπειδὴ αὐτὴ οὐκ ἠδύνατο

ἀναβῆναι ἄνω, αὐτὸς κατέβη κάτω. Πρὸς τὴν πόρνην ἔρχεται, καὶ οὐκ αἰσχύνεται· ἔρχεται εἰς τὴν καλύβην αὐτῆς. Ὁρᾷ αὐτὴν μεθύουσαν. Καὶ πῶς ἔρχεται; Οὐ γυμνῆ τῇ οὐσίᾳ, ἀλλὰ γίνεται, ὅπερ ἦν ἡ πόρνη. οὐ τῇ γνώμῃ, ἀλλὰ τῇ φύσει γίνεται τοῦτο, ἵνα μὴ ἰδοῦσα αὐτὸν πτοηθῆ, ἵνα μὴ ἀποπηδήσῃ, ἵνα μὴ φύγῃ. Ἐρχεται πρὸς τὴν πόρνην, καὶ γίνεται ἄνθρωπος. Καὶ πῶς γίνεται; Εἰς μήτραν κνοφορεῖται, αὐξεται κατὰ μικρὸν, καὶ ἔρχεται τὴν ὁδὸν τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς. Τίς; Ἡ οἰκονομία, οὐχ ἡ θεότης· ἡ τοῦ δούλου μορφῆ, οὐχ ἡ τοῦ Δεσπότη· ἡ σὰρξ ἡ ἐμῆ, οὐχ ἡ οὐσία ἐκείνου· αὐξεται κατὰ μικρὸν, καὶ μίγνυται ἀνθρώποις, καίτοι εὐρίσκει αὐτὴν ἐλκῶν γέμουσαν, ἐκτεθηριωμένην, ὑπὸ δαιμόνων πεφορτισμένην καὶ τί ποιεῖ; Προσέρχεται αὐτῇ. Εἶδεν ἐκείνη καὶ ἔφυγε. Καλεῖ μάγους. Τί φοβεῖσθε; Οὐκ εἰμὶ κριτῆς, ἀλλ' ἰατρός· Οὐκ ἤλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. Καλεῖ εὐθέως μάγους. Ὡ καινῶν καὶ παραδόξων πραγμάτων. Αἱ ἀπαρχαὶ εὐθέως μάγοι. Κεῖται ἐν φάτνῃ ὁ τὴν οἰκουμένην βαστάζων, καὶ ἐσπαργάνεται ὁ πάντα περιέπων. Κεῖται ὁ ναὸς, καὶ ἐνοικεῖ ὁ Θεός. Καὶ ἔρχονται μάγοι, καὶ προσκυνοῦσιν εὐθέως· ἔρχεται τελώνης, καὶ γίνεται εὐαγγελιστής· ἔρχεται πόρνη, καὶ γίνεται παρθένος· ἔρχεται Χαναναία, καὶ ἀπολαύει φιλανθρωπίας. Τοῦτο ἐρῶντος, τὸ μὴ ἀπαιτῆσαι εὐδύνας ἀμαρτημάτων, ἀλλὰ συγχωρῆσαι παρανομήματα πλημμελημάτων. Καὶ τί ποιεῖ; Λαμβάνει αὐτὴν, ἀρμυζεται αὐτὴν. Καὶ τί αὐτῇ δίδωσι; Δακτύλιον. Ποῖον; Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Λέγει Παῦλος· Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δούς τὸν ἀρῥαβῶνα τοῦ Πνεύματος. Πνεῦμα αὐτῇ δίδωσιν» (Ὁμιλία «Ὅτε τῆς Ἐκκλησίας ἔξω εὐρεθεῖς Εὐτρόπιος...» P.G. 52, 405-406).

Δηλαδή: «Πόρνη ἐπεθύμησε ὁ Θεός; Naί, πόρνη. Τὴν δική μας φύση λέγω. Πόρνη ἐπεθύμησε ὁ Θεός; Καὶ ὁ μὲν

ἄνθρωπος, ἐάν ἐπιθυμήσει πόρνη, καταδικάζεται, ὁ δὲ Θεός ἐπεθύμησε πόρνη; Καί πολύ μάλιστα. Πάλι, ὁ ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ πόρνη γιά νά γίνει πόρνος, ἀλλά ὁ Θεός ἐπιθυμεῖ πόρνη γιά νά καταστήσει παρθένο τήν πόρνη. Ὡστε ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀπώλεια τῆς ἐπιθυμουμένης, ἀλλά ἡ ἐπιθυμία τοῦ Θεοῦ γίνεται σωτηρία στήν ἐπιθυμουμένη. Ὁ τόσο μεγάλος καί τέτοιας δόξας ἐπεθύμησε πόρνη; Καί γιατί; Γιά νά γίνει Νυμφίος. Τί κάνει; Δέν στέλνει πρὸς αὐτήν κανένα ἀπό τοὺς δούλους, δέν στέλνει ἀρχάγγελο, δέν στέλνει τὰ Χερουβίμ, δέν στέλνει τὰ Σεραφεῖμ, ἀλλά αὐτός ὁ ἴδιος παρενρίσκεται ὁ ἐρωτευμένος. Πάλι, ὅταν ἀκούσεις ἔρωτα, νά μὴν νομίζεις αἰσθητὸ ἔρωτα. Διάλεγε τὰ νοήματα ἀπὸ τίς ἴδιες τίς λέξεις, ὅπως ἀκριβῶς ἡ ἄριστη μέλισσα πετάει ἐπάνω στά ἀνθη καί παίρνει τό κερί, ἀλλά ἀφήνει τὰ χόρτα. Ἐπεθύμησε πόρνη καί τί κάνει; Δέν τήν ἀνεβάζει ἐπάνω. Διότι δέν ἤθελε πόρνη στόν οὐρανὸ νά ἀνεβάσει, ἀλλά κατεβαίνει αὐτός κάτω. Ἐπειδὴ αὐτὴ δέν μπορούσε νά ἀνεβεῖ ἐπάνω, αὐτὸς κατέβηκε κάτω. Πρὸς τήν πόρνη ἔρχεται καί δέν ντρέπεται. Ἐρχεται στήν καλύβα της. Τήν βλέπει νά εἶναι μεθυσμένη. Καί πῶς ἔρχεται; Ὅχι μέ γυμνή τήν θεϊκὴ οὐσία, ἀλλά γίνεται αὐτὸ ἀκριβῶς πού ἦταν ἡ πόρνη, ὄχι στήν γνώμη (δηλαδή στήν προαίρεση), ἀλλά στήν φύση γίνεται αὐτὸ γιά νά μὴν πτοηθεῖ ὅταν τὸν δεῖ, γιά νά μὴν ἀποδημήσει, γιά νά μὴν φύγει. Ἐρχεται πρὸς τήν πόρνη καί γίνεται ἄνθρωπος. Καί πῶς γίνεται; Σέ μήτρα κνοφορεῖται αὐξάνεται γιά λίγο καί μετέρχεται τὸν τρόπο τοῦ δικοῦ μου μεγέδους ἐνός ὁποιοῦδήποτε ἀνθρώπου. Ποιός; Ἡ οἰκονομία, ὄχι ἡ θεότητα, ἡ μορφὴ τοῦ δούλου, ὄχι ἡ μορφὴ τοῦ Δεσπότη Θεοῦ, ἡ σάρκα ἡ δική μου, ἡ ἀνθρώπινη, ὄχι ἡ θεία Οὐσία ἐκείνου. Αὐξάνεται γιά λίγο καί ἀναμυγνύεται μέ ἀνθρώπους. Ἄν καί τήν βρῖσκει γεμάτη μέ πληγές ἀποθηριωμένη, καί φορτωμένη μέ δαιμόνια καί τί κά-

νει; Προσέρχεται σέ αὐτήν. Εἶδε ἐκείνη κι ἔφυγε. Τί φοβᾶστε; Δέν εἶμαι κριτής, ἀλλά ἱατρός «δέν ἦλθα γιά νά κρίνω τόν κόσμο, ἀλλά γιά νά σώσω τόν κόσμο» (Ἰωάννου ιβ', 47). Καλεῖ ἀμέσως μάγους. ὦ! καινούρια καί παράδοξα πράγματα! Οἱ ἀρχές ἀμέσως εἶναι οἱ μάγοι. Κεῖτεται μέσα σέ φάτνη αὐτός πού βαστάζει τήν οἰκουμένη καί σπαργανώδηκε αὐτός πού φροντίζει γιά ὅλα. Κεῖτεται ὁ ναός καί μέσα του κατοικεῖ ὁ Θεός. Καί ἔρχονται μάγοι καί προσκυνοῦν ἀμέσως, ἔρχεται ὁ τελώνης καί γίνεται εὐαγγελιστής, ἔρχεται πόρνη καί γίνεται παρθένος, ἔρχεται Χαναναία καί ἀπολαμβάνει φιλανθρωπία. Αὐτό εἶναι τό χαρακτηριστικό τοῦ ἐρωτευμένου, τό νά μὴν ἀπαιτεῖ εὐθύνες γιά τά ἀμαρτήματα, ἀλλά νά συγχωρεῖ τά σφάλματα. Καί τί κάνει; Λαμβάνει αὐτήν, τήν κάνει σύντροφο. Καί τί τῆς δίνει; Δακτυλίδι. Ποιό; Τό Πνεῦμα τό ἅγιον. Ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «ὁ Θεός πού εἶναι μαζί μας διαβεβαιώνει ἐμας, αὐτός πού μᾶς σφράγισε καί μᾶς ἔδωσε τόν ἀρραβώνα τοῦ Πνεύματος» (Β' Κορ, α', 21-22).

4. Τό θεῖο ὄνομα Ἐμμανουήλ, πού εἶναι ἀνέκφραστα θελκτικό. Σημαίνει ὁ Θεός εἶναι μαζί μας (Ματθαίου α' 23). Ὁ Χριστός εἶναι μαζί μας, στήν ζωή μας, ὅπως βεβαίωσε τούς μαθητές «ἰδοῦ ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἰμί πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν» (Ματθαίου κα' 20), στόν τάφο μας καί μετά τήν ἔξοδο μας ἀπό τήν ζωή αὐτή συνεχίζει νά εἶναι μαζί μας, ἢ μάλλον ἐμεῖς εἶμαστε μαζί Του στήν ἀνάσταση, στήν ἀνάληψη, στόν θρίαμβο καί στό μεγαλεῖο τῆς αἰώνιας ζωῆς κατά τήν ὑπόσχεσή Του:

«Πάλιν ἔρχομαι καί παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμμαντόν ἵνα ὅπου εἰμί ἐγώ καί ὑμεῖς ἦτε» (Ἰωάννου ιδ' 3).

Δηλαδή: «Κι ὅταν πάω καί σᾶς ἐτοιμάσω τόπο, πάλι

θά ῥθῶ καί θά σᾶς πάρω κοντά μου, ὥστε ὅπου εἶμαι ἐγὼ νά εἶστε κι ἐσεῖς».

Ὁ ἅγιος Πατέρας μας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στήν ὁμιλία του στό κατά Ματθαῖο Εὐαγγέλιο παρουσιάζει τόν Κύριο μας Ἰησοῦ Χριστό νά ἀπευδύνεται στόν πιστό λέγοντάς του ὅτι Ἐκεῖνος ἦλθε γιά νά τοῦ προσφέρει τά πάντα, γιά νά τοῦ χαρίσει τήν πληρότητα τῆς ζωῆς.

«Εγὼ πατήρ, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφεύς, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ δεμέλιος. Πάν ὅπερ ἄν θέλης ἐγώ. Μηδενός ἐν χρεία καταστῆς. Ἐγὼ δουλεύσω. Ἦλθον γάρ διακονῆσαι, οὐ διακονηθῆναι. Ἐγὼ καί φίλος καί ξένος καί κεφαλή καί ἀδελφός καί ἀδελφή καί μήτηρ. Πάντα ἐγώ. Μόνον οἰκείως ἔχε πρὸς ἐμέ. Ἐγὼ πένης διὰ σέ καί ἀλήτης διὰ σέ, ἐπὶ σταυροῦ διὰ σέ, ἐπὶ τάφου διὰ σέ, ἄνω ὑπέρ σου ἐντυγχάνω τῷ Πατρί. Κάτω ὑπέρ σου πρεσβευτῆς παραγέγονα παρὰ τοῦ Πατρός. Πάντα μοι σὺν καί ἀδελφός καί συγκληρονόμος καί φίλος καί μέλος. Τί πλέον θέλεις;» (Εἰς τό Κατά Ματθαῖον Εὐαγγέλιο, Ὁμιλία 76, P.G. 58, 700).

Δηλαδή: «Εγὼ εἶμαι πατέρας, ἐγὼ ἀδελφός, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφή, ἐγὼ ἔνδυμα, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ δεμέλιο, κάθε τι τό ὅποιο θέλεις ἐγὼ νά μὴν ἔχεις ἀνάγκη ἀπό τίποτα. Ἐγὼ καί θά σέ ὑπηρετήσω διότι ἦλθα νά ὑπηρετήσω, ὄχι νά ὑπηρετηθῶ. Ἐγὼ εἶμαι καί φίλος, καί μέλος τοῦ σώματος καί κεφαλή καί ἀδελφός, καί ἀδελφή καί μήτέρα, ὅλα ἐγὼ ἀρκεῖ νά διάκεισαι φιλικά πρὸς ἐμένα. Ἐγὼ ἔγινα πτωχός γιά σένα· ἔγινα καί ἐπαίτης γιά σένα· ἀνέβηκα ἐπάνω στό Σταυρό γιά σένα· τάφηκα γιά σένα· στόν οὐρανό ἐπάνω γιά σένα παρακαλῶ τόν Πατέρα κάτω στή γῆ στάλθηκα ἀπό τόν Πατέρα ὡς μεσολαβητής γιά σένα. Ὅλα γιά μένα εἶσαι ἐσύ καί ἀδελφός καί συγκληρονόμος καί φίλος καί μέλος τοῦ σώματος. Τί περισσότερο θέλεις;».

Ἐνωμένοι μέ τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό διὰ τῶν ἁγίων Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας μας ζοῦμε μέ τήν βε-

βαιότητα, ὅτι καί μετά τό τέλος τῆς ἱστορίας καί τοῦ παρόντος προσκαίρου κόσμου «πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα» (Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α' δ' 17).

5. Τόν θαυμαστό σκοπό τῆς ἐνανθρωπήσεως. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἦλθε γιά νά μᾶς συμφιλιώσῃ μέ τόν ἐπουράνιο Θεό καί Πατέρα καί νά μᾶς ἐνώσῃ ἀδιάσπαστα μαζί Του, πραγματοποιώντας τόν σκοπό τοῦ θείου θελήματος γιά τήν δημιουργία μας «*ἵνα πάντες ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοί, ἵνα καί αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας ... ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν ἐσμέν, ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καί σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν, καί ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καί ἠγάπησας αὐτούς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας*» (Ἰωάννου ιζ' 21, 22β -23).

Δηλαδή: «Ὡστε νά εἶναι ὅλοι ἕνα, ὅπως ἐσύ, Πατέρα, εἶσαι ἐνωμένος μ' ἐμένα κι ἐγὼ μ' ἐσένα· νά εἶναι κι αὐτοὶ ἐνωμένοι μ' ἐμᾶς. Κι ἔτσι ὁ κόσμος νά πιστέψῃ ὅτι μ' ἔστειλες ἐσύ... γιά νά εἶναι ἕνα μεταξύ τους, ὅπως ἐμεῖς εἴμαστε ἕνα. Ἐγὼ ἐνωμένος μαζί τους κι ἐσύ ἐνωμένος μαζί μου, ὥστε ν' ἀποτελοῦν μία τέλεια ἐνότητα, κι ἔτσι ὁ κόσμος νά τό καταλαβαίνει ὅτι μ' ἔστειλες ἐσύ κι ὅτι τούς ἀγάπησες ὅπως ἀγάπησες ἐμένα».

Αὐτό τόν σκοπό ἀπέτυχε νά πραγματοποιήσῃ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ὁ Ἀδάμ γι' αὐτό ἐνηνθρόπησε ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ γιά νά ἐνώσῃ ἀδιάσπαστα καί ἀχώριστα, ἀσύγχυτα καί ἀδιαίρετα τήν θεότητα καί τήν ἀνθρωπότητα.

6. Χριστούγεννα - ἡμέρα ἀγαλλιάσεως. Πανηγυρίζει ὁ ἅγιος Πατέρας μας Βασίλειος ὁ Μέγας, Ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας γιά τήν ἐορτή μέ τά ἐξῆς:

«Διὸ καὶ ἰδόντες οἱ μάγοι ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην. Δεξώμεθα τοίνυν καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν μεγάλην χαρὰν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ταύτην γὰρ εὐαγγελίζονται τὴν χαρὰν τοῖς ποιμέσιν οἱ ἄγγελοι. Μετὰ μάγων προσκυνήσωμεν, μετὰ ποιμένων δοξάσωμεν, μετὰ ἀγγέλων χορεύσωμεν, «Ὅτι ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος. Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν,» οὐκ ἐν μορφῇ Θεοῦ, ἵνα μὴ διαπτοῆσῃ τὸ ἀσθενοῦν, ἀλλ' ἐν μορφῇ δούλου, ἵνα ἐλευθερώσῃ τὸ δουλωθέν. Τίς οὕτως νωθρὸς τὴν ψυχὴν, τίς οὕτως ἀχάριστος, ὡς μὴ χαίρειν καὶ ἀγαλλιᾶσθαι καὶ φαιδρύνεσθαι ἐπὶ τοῖς παροῦσι; Κοινὴ ἐορτὴ πάσης τῆς κτίσεως· αὕτη τῷ κόσμῳ δωρεῖται τὰ ὑπερκόσμια τοὺς ἀρχαγγέλους πέμπει πρὸς τὸν Ζαχαρίαν, καὶ πρὸς τὴν Μαρίαν· καὶ χοροὺς ἀγγέλων ἴστησι τοὺς λέγοντας· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Ἀστέρες διατρέχουσιν ἐξ οὐρανοῦ· μάγοι κινοῦνται ἐκ τῶν ἔθνων· γῆ ὑποδέχεται ἐν σπηλαίῳ· οὐδεὶς ἀσυντελής, οὐδεὶς ἀχάριστος. Φθεγξώμεθά τινα καὶ ἡμεῖς φωνὴν ἀγαλλιάσεως· ὄνομα δώμεθα τῇ ἐορτῇ ἡμῶν Θεοφάνια· ἐορτάσωμεν τὰ σωτήρια τοῦ κόσμου, τὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς ἀνθρωπότητος. Σήμερον ἐλύθη ἡ καταδίκη τοῦ Ἀδάμ. Οὐκέτι, «Γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ» ἀλλὰ τῷ οὐρανῷ συναφθεῖς πρὸς οὐρανὸν ἀναληφθήσῃ. Οὐκέτι, «Ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα» μακαρία γὰρ ἡ ὠδίνασα τὸν Ἐμμανουήλ, καὶ μαστοὶ οἱ ἐκδρέψαντες. Διὰ τοῦτο «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, καὶ υἱὸς ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ.» Θάλλει μου ἡ καρδιά, καὶ πηγάζει μου ὁ νοῦς· ἀλλὰ βραχεῖα ἢ γλῶσσα καὶ ἀμυδρὸς ὁ λόγος, ὥστε τοσοῦτον χαρᾶς μέγεθος ἐξαγγεῖλαι» (Εἰς τὴν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν Β.Ε.Π.Ε.Σ. 54, 232-233).

Δηλαδή: «Ὅταν οἱ μάγοι εἶδαν τὸ ἀστὲρι, δοκίμασαν μεγάλη χαρὰ. Ἄς δεχθοῦμε λοιπὸν κι ἐμεῖς αὐτὴ τὴ μεγάλη χαρὰ στίς καρδιές μας. Γιατί αὐτὴ τὴ χαρμόσυνη

εἶδηση ἀναγγέλλουν στοὺς ποιμένες οἱ ἄγγελοι. Ἄς προσκυνήσουμε μαζί με τοὺς μάγους, ἄς δοξάσουμε μαζί με τοὺς ποιμένες, ἄς χορέψουμε μαζί με τοὺς ἄγγελους, "γιατί γεννήθηκε σήμερα γιὰ μᾶς Σωτήρας, πού εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Κύριος καί Θεός". "Ὁ Θεός εἶναι ὁ Κύριός μας καί φανερώθηκε σέ μᾶς δοξασμένος καί εὐμενής", "ὄχι μέ μορφή Θεοῦ", γιὰ νά μὴν τρομάξει τό ἀδύναμο πλάσμα Του, ἀλλά μέ μορφή δούλου, γιὰ νά ἐλευθερώσει τόν ἄνθρωπο πού εἶχε ὑποδουλωθεῖ στήν ἁμαρτία καί τό σατανά. Ποιός εἶναι τόσο νωδρός στήν ψυχή, ποιός εἶναι τόσο ἀχάριστος, ὥστε νά μὴ χαίρεται καί νά μὴν ἀγάλλεται καί νά μὴν εὐθυμεῖ γιὰ τὰ παρόντα γεγονότα; Ἡ ἑορτή εἶναι κοινή γιὰ ὅλη τήν κτίση. Αὐτή δωρίζει στόν κόσμο τά ὑπερκόσμια (τά οὐράνια) ἀγαθά. Στέλνει τοὺς ἀρχαγγέλους στό Ζαχαρία καί στή Μαρία (στήν Παναγία). Καί παρουσιάζει χορούς ἀγγέλων, πού ἔψαλλαν: "Δόξα ἄς ἀναπέμπεται στό Θεό στά ὕψιστα μέρη τοῦ οὐρανοῦ ἀπό τοὺς ἀγγέλους πού κατοικοῦν ἐκεῖ, καί στή γῆ ἄς βασιλεύσει ἡ εἰρήνη γιὰτί ὁ Θεός (μέ τήν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ Του) ἐκδήλωσε τήν εὐνοια καί τήν εὐαρέσκειά Του στοὺς ἀνθρώπους". Ἀστέρια κυκλοφοροῦν στήν ἀτμόσφαιρα τοῦ οὐρανοῦ. Μάγοι εἰδωλολάτρες ταξιδεύουν. Ἡ γῆ ὑποδέχεται τό Σωτήρα στό σπήλαιο. Κανείς ἄς μὴ μένει ἀνωφελής (ἄχρηστος), κανείς ἄς μὴν εἶναι ἀχάριστος. Ἄς ἀναφωνήσουμε κι ἐμεῖς κι ἄς ἐκδηλώσουμε τήν ἀγαλλίασή μας. Ἄς ὀνομάσουμε τήν μεγάλη ἑορτή μας Θεοφάνια. Ἄς ἐορτάσουμε τήν ἡμέρα τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, τή γενέδλια ἡμέρα τῆς ἀνθρωπότητας. Σήμερα καταργήθηκε ἡ καταδίκη τοῦ Ἀδάμ. Δέν ἰσχύει πλέον τό: "Χῶμα εἶναι τό σῶμα σου καί στό χῶμα θά καταλήξει". Ἀλλά, ἀφοῦ ἐνώθηκες μέ τόν οὐρανο, θά ἀναληφθεῖς στό οὐρανό. Δέν "θά γεννᾷς πλέον μέ πόνοους τά παιδιά σου". Εἶναι τρισευτυχημένη αὐτή πού

κνοφόρησε καί γέννησε τόν Ἐμμανουήλ (πού σημαίνει ὁ Θεός εἶναι μαζί μας), καθώς καί οἱ πιστοί πού Τόν ἔδρεψαν. Γι' αὐτό "γεννήθηκε γιά μᾶς παιδί· σέ μᾶς θά δοθεῖ ὁ γιός αὐτός, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχή καί ἡ ἐξουσία ὑπάρχει ἀπό τήν ἀρχή ἐπάνω στούς ὧμους Του". Αναγαλλιᾶζει ἡ καρδιά μου καί παράγει σκέψεις πολλές ὁ νοῦς μου, ἀλλά ἡ γλώσσα μου εἶναι σύντομη καί ὁ λόγος μου διστακτικός, ὥστε νά μπορῶ νά ἀναγγεῖλω πόσο μεγάλη εἶναι ἡ χαρά μου».

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κηρύττει: «Ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερῶδη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλους, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσι, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Πρὸς Τιμόθεον Α' γ' 16).

Δηλαδή: «Ὅπως ὁμολογοῦμε, εἶναι μεγάλο τὸ μυστήριο τῆς πίστεως πού μᾶς ἀποκαλύφθηκε: Ὁ Θεὸς φανερώθηκε ὡς ἄνθρωπος, τὸ Πνεῦμα ἀπέδειξε ποιὸς ἦταν, φανερώθηκε στούς ἀγγέλους, κηρύχθηκε στά ἔθνη, τόν πίστεψε ὁ κόσμος, ἀναλήφθηκε μέ δόξα».

